

АЛЬМА МАТЕР – ТРИДЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ

Анатолій БАГНЮК,
головний редактор газети «Замок»

(до 30-річчя Незалежності України)

Бо настав місяць серпень 1991 року. Насамперед неділя, 18-го числа – перепоховання останків полеглих воїнів Української Повстанської Армії в с. Очеретне (Почаївська зона Кременеччини), з Хресною ходою, Поминальним Богослужінням, з участю маси народу та народних депутатів УРСР та ще чинного тоді СРСР, зокрема Георгія Петрука-Попика. Першу домовину з останками полеглих героїв доручили нести Голові районної організації Народного Руху України Анатолію Курасову, голові Кременецької організації Всеукраїнського Товариства «Просвіта» Богдану Кульчинському, директору нашого коледжу Володимир Стародубцю й автору цієї статті. За нами – решта домовин, уся траурна процесія. А збоку, трохи відстаючи, йшов «газик» із працівниками райвідділу КДБ (Комітету держбезпеки), яких ми добре «знали в обличчя», бо саме вони «патрунували» наш навчальний заклад, контролювали нашу службу і позаслужбову діяльність, неодноразово проводили відповідні бесіди... Хтось сказав, що в «газику» працює відеокамера: знімають. І тоді подумалося: для чого б не знімали, нехай знімають – залишиться для історії. Це було за тиждень до проголошення Незалежності України...

Назавтра прийшов серпневий понеділок, число 19-те. До вікопомного рішення Верховної Ради залишалося ще 5 днів. А з динаміків радіо прозвучало повідомлення, з якого всі дізналися, що в Москві відбувся державний переворот: усунули від влади Президента СРСР Михайла Горбачова і до управління прийшла військово-партійна хунта під загадковою для багатьох назвою ГКЧП, а по-українськи «ДКНС» (Державний Комітет із Надзвичайного Стану). Задовго до 9 години ранку, тобто до початку робочого дня, кабінети дирек-

тор коледжу Володимира Стародубця та мій, як заступника директора, як кажуть, були «битком набиті». Зібралися керівники й актив РУХу, «Просвіти», Республіканської і Демократичної партій і просто небайдужі до долі України люди. Проблема вирішувалася одна, класична: що робити?! Адже до влади рветься чи вже дорвалася чорна диктатура, щоб припинити всі демократичні процеси та призупинити розвал СРСР, не допустити встановлення державності колишніх союзних республік, в тому числі і насамперед – України. На це чітко вказувала хунтівська заява... Пропозиції були найполярніші: від «Піднімати народ!» (але проти кого конкретно? Як поведе себе військова частина у Білокриниці, адже їх міністр оборони в хунті? Хто відповідатиме за життя людей, яких підняли?) і до «Зачекати, що буде далі!» (а доки чекати? до чого таке очікування призведе? чи не переловлять демократів і патріотів, як кроликів?).

Зупинилися на наступному: розпочати з протесту – направити відповідного змісту телеграму-протест на адресу Верховної Ради Союзу та УРСР і оприлюднити її у Кременці, на стенді РУХу (був тоді такий на тому місці, де зараз знаходиться пам'ятник Степану Бандері). Запропонований мною текст телеграми прийняли практично без поправок і доповнень. Справа стала за підписом – від чийого імені?! Першою була пропозиція – від представлених тут організацій. Але виник контраргумент: чи маємо право «підставляти» тих людей, членів цих організацій, які навіть не віддають про нашу акцію протесту, а ми не знаємо

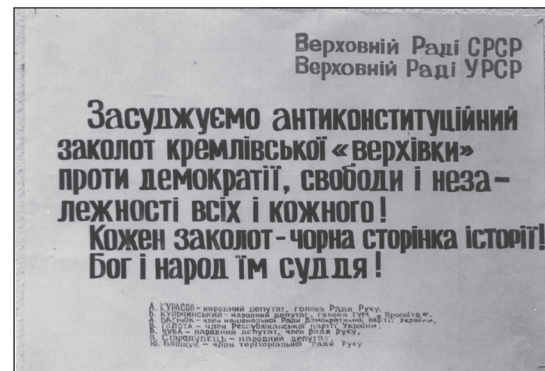
їхньої реакції на нинішню ситуацію і, що найголовніше, як діятимуть щодо учасників акції протесту каральні імперські органи (очільники КДБ і МВС, що також увійшли до складу хунти)? І дійшли до висновку: для підпису телеграми-протесту кожен подає своє прізвище особисто, за власною згодою. Так під телеграмою з'явилися прізвища Анатолія Курасова, Богдана Кульчинського, Анатолія Багнюка, Володимира Чуби, Володимира Стародубця, Володимира Голоти, Юрія Блощука. Текст телеграми-протесту, відправленої через відділення зв'язку, було оприлюднено великим плакатом-відозвою і розміщено на згаданому стенді. Вигодував плакат-відозвоу викладач образотворчого мистецтва нашого коледжу Богдан Романюк, талановита і смілива людина, якому ми все-таки дали слово, що ні за яких обставин тодішні владні органи не знатимуть імені художнього виконавця цього «крамольного» твору...

Вже о 10 годині ранку 19 серпня плакат прочитали не тільки рядові кременчани, а й ті, хто йшов на надзвичайну нараду в райком компартії з приводу виконання рішень ГКЧП. На цій нараді з уст партійного керівника прозвучало: «З тих, хто підписався, треба і розпочинати!». Малось на увазі наступне: після цієї наради той же партійний очільник спільно з керівниками відповідних силових структур оглядали підвальні приміщення Кременецького профтехучилища як місця ізоляції опозиційних елементів міста і району, до яких відносили активістів РУХу, «Просвіти», інших, невідконтрольних компартії організацій. Ми про це дізналися ще до завершення такого спеціального «огляду». Від працівника райкому! Тому хочу звернутися до тих, хто огульно відносить до «ворогів народу та України» всіх, хто в радянські часи був дотичним до діяльності компартії: багато партійних працівників, окрім «обов'язків перед партією», достатньо гостро відчували обов'язки перед своїм позапартійним оточенням, перед конкретними людьми, і не тільки по-людськи, а й патріотично поступали в багатьох критичних ситуаціях.

Саме таким був Микола Рудик, батько нашої студентки, а потім і працівника Валентини Рудик (у заміжжі – Цимбалюк), секретар райкому партії з ідеологічних питань: його гуманна позиція вберегла від «радикальних заходів» багатьох кременчан, педагогів, в тому числі, трьох із нашого навчального закладу (це я знаю не із розповідей, а як безпосередній учасник позитивного вирішення їх справ). Такою була Ніна Ситнікова, мати нашого науковця, кандидата філологічних наук, доцента Олени Пасічник: саме за її підтримки не була виключена з педучилища і отримала диплом вихователя ДНЗ студентка, яка вийшла заміж за священника, що в радянські часи було «непростимим гріхом». І саме Ніна Ситнікова, росіянка і працівник райкому, повідомила мені, сину бандерівця і педагогу, що рік тому вийшов із компартії, про огляд підвалів профтехучилища, про можливі арешти активістів, насамперед «підписантів» плакату-протесту, і порадила: «Вдома краще не ночувати, бо, найімовірніше, «брати» будуть вночі. Передай усім своїм». Думаю, нікого не треба переконувати, якою мірою ризикувала ця відважна жінка, якби обставини склалися інакше та партійному керівництву чи відповідним органам стало відомо про такий «злив» інформації. А її порадою кожен скористався належним чином і по-своєму...

заборгованість із партійних внесків...

Оцінка діяльності нашого студентського і викладацького колективів влітку і восени 1991 року однозначна: студентська молодь і педагоги виступали активною си-

люю національно-демократичних процесів у краї, а навчальний заклад – своєрідним штабом підготовки та проведення багатьох прогресивних демократичних акцій. Це підтвердилося і наступними подіями: вже в листопаді 1991 року наші пропагандистські «десанти» у складі студентів і викладачів коледжу працювали на Всеукраїнський референдум з питань державної незалежності України, призначений на 1 грудня цьо-

го ж року. Географія такого «десантування» була дійсно всеукраїнською: від Сквородинівки на Харківщині – до Тарбунар на Одещині, від Чернігівщини на півночі – до Херсонщини на півдні нашої країни. Через десятиліття наступні покоління студентів і викладачів стануть повноцінними учасниками нової хвилі національно-демократичних процесів – Помаранчевої революції та Революції Гідності, чим підтвердять духовну та практичну вірність колективу рідної освітньої установи ідеалам національної свободи і державної незалежності України.

Наш навчальний заклад – символічний ровесник незалежної України: тридцять років тому, в останній рік існування УРСР і в рік відновлення Української державної незалежності, відбулося оновлення радянського педагогічного училища шляхом його реорганізації в національний педагогічний коледж – освітній заклад демократичного європейського типу. Тож можемо пишатися своєю Альма-матер в її оновленому форматі: вона тридцять років тому повернулася до європейського освітнього простору, як Україна – до вільної європейської спільноти народів.

КРЕМЕНЕЦЬКА ОБЛАСНА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

відповідно до Закону України «Про вищу освіту»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних посад:

1. Гуманітарно-технологічний факультет:

декана – 1

2. Кафедра іноземних мов та методик їх навчання:

завідувача кафедри – 1

доцента кафедри – 1

3. Кафедра теоретико-біологічних основ фізичного виховання:

завідувача кафедри – 1

професора кафедри – 1

4. Кафедра теорії та методики фізичного виховання:

завідувача кафедри – 1

5. Кафедра мистецьких дисциплін та методик їх навчання:

завідувача кафедри – 1

професора кафедри – 1

доцента кафедри – 1

старшого викладача – 1

асистента – 2

6. Кафедра теорії і методики дошкільної та початкової освіти:

завідувача кафедри – 1

доцента кафедри – 1

7. Кафедра теорії і методики трудового навчання та технологій:

старшого викладача – 1

8. Кафедра педагогіки та психології:

доцента кафедри – 1

старшого викладача – 1

Перелік документів, які подають на ім'я ректора академії: заява, список наукових праць і винаходів; документи, які підтверджують підвищення кваліфікації протягом останніх п'яти років (дипломи, сертифікати, свідоцтва, інші передбачені законодавством України документи); письмовий звіт за попередній період про наукову, навчальну, методичну, організаційну роботу.

Претенденти, які не працюють в академії, крім заяви, подають особовий листок з обліку кадрів (засвідчений за попереднім місцем роботи); 2 фотокартки розміром 4x6 см, автобіографію; копії документів про повну вищу освіту, науковий ступінь, вчене звання, засвідчені в установленому порядку; копію паспорта громадянина України (стор. 1, 2 і 11); копію трудової книжки, засвідчену кадровою службою за основним місцем роботи із зазначенням дати засвідчення; список наукових праць і винаходів та інші документи, які свідчать про професійні якості претендента.

Термін подання документів на участь у конкурсі – 30 днів від дня опублікування оголошення у пресі (газета «Замок») та на офіційному веб-сайті навчального закладу.

Документи подаються у відділ кадрів академії за адресою: вул. Ліцейна, 1, м. Кременець, 47003.

Телефон для довідок: (03546) 2-19-91, 2-24-15.